

శైలవు రోజులు మినహాయిస్తే మిగతా రోజుల్లో ఉదయం తొమ్మిదిన్న రయ్యేనరికల్లా ఉడికి ఉడకని మెతుకుల్లో చుర్రుమంటున్న పిక్కచారు పోసుకుని అప్పడమూ, అవకాయా అధరవులుగా, కారుతున్న ముక్కును ఎగజీదుకుంటూ, ఓడుతున్న చెమటను ఒత్తుకుంటూ భోజన మయిందని పించేస్తాడు ఆదినారాయణ. ఆ తరవాత అదరా బాదరాగా వరుగులాంటి నడకతో ఆఫీసుని చేరుకుంటాడు. తిరిగి సాయంత్రం అయిదున్నర తరవాతనే తిరోస్సుఖం. జిడ్డు వడిన ముఖంతో లోతుకు పోయిన కళ్ళతో నిస్సత్తువుగా ఇల్లు జేరుతున్న భర్తను లంచవర్లో కొంచెం టిఫిను తింటుండమని ఎన్నిసార్లో అంది. కాని, ఆదినారాయణకు మనసావ్వలేదు. అతడు మహా మొగమాటస్తుడు. ఎమన్నా, ఎంచే ననా ఎదుటి వాళ్ళేమనుకుంటారోన్న భయం. ఆఫీసులో ఏ పని అంట గట్టినా, మొగమాటానికి పోయి గంగిరెద్దులా తీలాపేస్తాడు. ఎప్పుడూ ఎలానే ఒహాలాగ నర్దుకు పోవడానికే చూస్తాడు. నిజానికి ఇదివరలో కొన్నాళ్ళపాటు లంచ్ టైమ్లో కాంటీను కెళ్ళి టిఫిను

రోజూ సాయంత్రం నీరసంగా కొవకొస్తున్న భర్తను చూసి, కమలకు అర్థమయిపోయింది. అతడు కాంటీను టిఫిను మనుకున్నాడని. రెండ్రోజులు బోధవరిచి చూసింది- రోజూ టిఫిను తింటూ, మీ బిల్లోక్కపే మీ రిచ్చుకోండి అని. అతడు మొగమాటాన్ని చంపుకుని వెంట వచ్చిన కొలీగులను కాదనలేడు. అంచేత పూర్తిగా కాంటీను వేపు చూడమే మనుకున్నాడు. చూసి చూసి ఇకతడు కాంటీను కెళ్ళడం కల్గ అని అనుకుంది కమల. పోనీ ఆఫీసులో కూచోనయినా తింటాడు గదా అని పొద్దున్న ఇంకాస్త ముందుగా లేచి, వంటయిన వెంటనే ఏదో ఒక టిఫిను చేసి పూర్తి డబ్బా నింపి చేతికిచ్చి వంపడం ప్రారంభించింది. ఇక అక్కణ్ణుంచి ఆదినారాయణ సెక్షనులోని ఆంజనేయులూ, గుర్నాధమూ, గోవిందరావు అతడి చేతిలోని టిఫిను డబ్బానూ, అందుండి వస్తున్న ఘుమ ఘుమ వాసనగా చూసి లంచ్ టైమ్లో కాంటీను కెళ్ళడం మానేశారు. అందరి ఎదుట ఒక్కడూ కూచోని తెచ్చుకున్న టిఫిన్ని తినేయడానికి మళ్ళీ

తంచనుగా అయుదుకే ఆఫీసాదిలేయసాగాడు. అత డొచ్చేనరికి ఇంటివద్ద ఆమె వేడి వేడి టిఫిను రెడి చేసి ఉంచేది. ఆకలి చల్లారాకనే బజారు వనులు చూసుకునేవాడు. అతడి కొలీగుల దండయాత్ర అంతటితో ఆగి పోలేదు. ఒక రోజు సాయంకాలం ఎప్పటివలెనే అయుదు గంటలకు ఇంటికి బయల్దేరాడు ఆదినారాయణ. అది చూసి అతనితోపాటూ ఆంజనేయులూ, గోవిందరావు, గుర్నాధంకూడా బయల్దేరారు. అతడు కొన్న కొత్త ఫానుని చూపించమంటూ అంతా ఇంటి కొచ్చారు. అన్ని కోణాల్లోనూ పంజాను చూసి బాగా ఉందన్నారు. ధరలో వారా యేమీ ఉండదన్నారు. జాగ్రత్తగా వాడుకోమని కొన్ని నూచన లిచ్చారు. ఆ తరవాత నలుగురూ కూచోని కబుర్లలో పడిపోయారు. వాళ్ళా కబుర్లనుండి తేరుకొని బయల్దేరడా మనుకునేనరికి వకోడి వాస నొచ్చి వలకరించింది. వాళ్ళ చూపులు వంటింటి వైపు నిలిచిపోయాయి. నోళ్ళు గేట్లాడిన ఆనకట్ట లయ్యాయి. స్నేహితుల మనసును గ్రహించిన

వికలవల్లంబి

గయ్రాజి మెటయ్య

చేసేవాడు. క్రమంగా అది గిట్టుబాటుగా కనిపించక మనుకున్నాడు. నెలనెలా జీతంలోని మూడో వంతు సొమ్ము కాంటీను బిల్లుకే వెళ్ళిపోతుంటే గొర్రెతోక గుమస్తా గిరిలో జరుగుబాటు కుంటువడి అవసరాల తిరుగుబాటు పెరిగిపోతుంటుంది. అతడు కాంటీను కెళ్ళి కొత్తలో మొగమాటంకొద్దీ తనతోపాటు వచ్చిన తన కొలీగులు బిల్లులనుకూడా తన్నభాతాలోనే రాద్దుంచాడు. అదే బాగుందనుకున్న అతని కొలీగులు అప్పట్నుండి కాంటీనుకి అతని వెంటబద్దం అలవర్చుకున్నారు. మొగమాటంతో బిగుసుకుపోయే ఆదినారాయణ ఎవర్ని ఏమీ అనలేక కొన్నాళ్ళపాటు ఖర్చంతా భరించుకొచ్చాడు. ఓ రోజు జీత మందుకొని కాంటీను వద్దును పూర్తిగా కొట్టించేసి మిగతా జీతం సొమ్మును భార్య చేతికిచ్చాడు. చేతికి తేలిగ్గా తగిలిన రాళ్ళని లెక్కబెట్టి చూసి, మూడో వంతు మైన స్పెండు కయ్యిందని అడిగింది కమల. భార్య సంజాయిషీ అడిగిందన్న కోపం వల్ల, కాంటీను టిఫిను ఒంటికి వద్దం లేదన్న నెవంతో మర్నాటినుండి మనుకున్నాడు మధ్యాహ్నం టిఫిను. కొలీగులు ఒకటి రెండు సార్లు బయల్దేరదేశారు. ఆకలితో వంతంగా అలా ఉండి పోయాడే గాని, కాంటీనులో కాలు మోవలేదు. నిజానికి కొంచెమయినా టిఫిను వడకపోతే గొడ్డుచాకిరీ గుమస్తా గిరిలో నెగ్గుకు రావడం కష్టమే. కాని, కాంటీనులో కాలు పెడితే కొలీగుల బిల్లులన్నీ తనకే అంటుకుంటున్నాయా!

మొహమాట పడిపోయాడు. 'ప్లీజ్ హెల్ప్ మీ' అంటూ సభ్యత కోసం వాళ్ళని కంపెనీ ఇవ్వమన్నాడు. అతడలా అనడమే అలస్యంగా ఎవరికి దొరికినంత వాళ్ళందుకొని రుచి చూశారు. చేతులు తుడుచుకుంటూ అన్నారంతా "అయ్యో ఆదినారాయణగారూ! వబ్బట్లు అద్యుతంగా ఉన్నాయ్. ఇంత చక్కగా వండి పెట్టే ఇల్లాలున్న మీరు అదృష్టవంతులు." ఆ పొగడ్డలు అతడి కడుపును నింపేశా యా రోజు. అక్కణ్ణుంచి రోజూ అదే అలవాటయింది. ఆదినారాయణ అవస్థ తిరిగి యథాస్థితి కొచ్చేసింది. ఒక్కడికని తెచ్చుకున్న టిఫినుపై మరో ముగ్గురొచ్చి వడుతుంటే అఖరికి అతడికి మిగుల్పండేది ఖాళీ డబ్బాయే. డబ్బా నిండా టిఫిను వట్టుకెళ్ళున్న భర్త తిరిగి నీరసంగా ఇంటి కొస్తుంటే చూస్తూనే అర్థం చేసుకుంది కమల. తనంత యాతన పడి కడుతున్న టిఫిను అతడి నోట్లో వద్దం లేదని. మొగుడు చూపెడుతున్న మొగమాటంపై మండు కొచ్చిందామెకు. అదిగమం చిన్నతదినారాయణ ఆ మర్నాటి నుండి ఆమె డబ్బా నింపి ఇస్తునా అక్కర్లే దంటూనే ఆఫీసుకి పోయేవాడు. ఉత్త చేతుల్లో వచ్చిన ఆదినారాయణ్ణి చూసి కొలీగులు తిరిగి కాంటీను కెళ్ళసాగారు. మధ్యాహ్నం వెళ టిఫిను బొత్తిగా వడకపోవడం వల్ల అతడి ఆకలి అయిదయేనరికల్లా టిఫిను నుండి లేవగిట్టడం మొదలెట్టింది. అక్కణ్ణుంచి

ఆదినారాయణ వకోడి వట్టుకు రమ్మంటూ భార్యకు కేక వేశాడు. కమలకు భర్తపై కోపమూ, వంటిల్లు దాటి వచ్చిన వాసనపై విసుగూ కలిగాయి. అయినా చేసేది లేక చేసిన కొద్దిపాటి వకోడిని నలుగురికీ సర్ది పెట్టేసి కాఫీ కలవడంలో పడిపోయింది. నిమిషంలో ప్లేట్లను ఖాళీచేసి, కాఫీని కరుస్తూ తిరిగి కబుర్లలో పడిపోయారు. తిన్న దరిగేవరకు తీయని కబుర్లు చెప్పి, ఏడు గంటల తరవాత గుడ్నైట్ చెప్పి పోయారు కొలీగులు ముగ్గురూను. ఆ వేళ మొదలయిన వాళ్ళ రాక ఆ నాటితోనే ఆగిపోలేదు. రోజూ ఆఫీసాదిలే వేళలో ఆ ముగ్గురూ ఆదినారాయణతోనే కలిసి బయల్దేరుతూ సాయంత్రం టిఫిను టైమ్కి అతడి ఇంటిపై హాలయిపోసాగారు. ఆఫీసు రోజుల్లోనే కాకుండా శైలవు రోజుల్లోనూ వచ్చి పోతున్నారు. రోజూ సాయంత్రం సరిగ్గా అయిదున్నర కొచ్చేసి, వంటింటినుండి వచ్చే పాత్రల నవ్వడినీ, వేస్తున్న వాసననూ ఆధారంగా తయారవుతున్న వంటక మేమిటో అంచనా కట్టు క్యూర్చుంటారు. వాళ్ళ రాక రెగ్యుల రయిపోయినందుకు, టిఫిను భర్త ఒక్కడికే కాకుండా మరో ముగ్గురికి సరివడేలా చేయవలసి వచ్చింది కమలకు. ఎప్పుడో ఏదో వారాని కోమరు సరదాగా వస్తే ముగ్గు రయినా, ముప్పయిముగ్గురయినా ఫరవాలేదు గాని, ఇలా రోజూ నలుగురికి టిఫిను చేసి వెట్టడం గుమస్తా బతుకులో కష్టమే మరి! టిఫిను టైమ్లో వారి రాక

ఒక తప్పించుకోలేని తలనొప్పిగా తయారయిం దా దంపతులకు. దీనివల్ల ఖర్చు కాంటీను బిల్లు లా పెరిగి పోవడమేగాక కమలకు శ్రమాపెరిగింది. అంతేకాకుండా భర్త రోజూ చీకటి వడవరకు వాళ్ళతో కబుర్లకు కూచోని, తర్వాత బజారు కెళ్ళా లంటే బద్దకించేస్తున్నాడు. అందువల్ల మర్నాటి వంటకామె ఇబ్బంది వడవల సిన వచ్చేది.

కమలను ఈ తలనొప్పి నుండేలా బయట వడాలనే చింత నతాయింపసాగింది. సాయింత్రం టిఫిను వద్దతని ఎత్త సిన నమస్య విడిపోను. కాని, మధ్యాహ్నం వేళ మగుకున్నా, సాయింకాల మయినా ఆ కాస్తా నాస్తా చే సిన పెట్టకపోతే అతడు మరీ నీర సించి పోతాడేమో నన్న భయం వల్ల ఆ ఆడమనను వెనకాడింది. కాని, రోజూ ఇలా పార్టీ చేయాలంటే తన తరం కాదనుకుంది కమల.

ఆ ముగ్గుర్ని వదిలించుకుంటేగాని ఆమెకు మనసు మనసులో ఉండదు. కాని ఎలా? ఉపాయాలు చాలానే ఉన్నాయి. కాని, ఆ వద్దతి భర్తకు నచ్చకపోతే అదో పేచీ. అతడు వాళ్ళ ముందు చెడ్డయి పోకూడదు. తాము కోరుండి వెళ్ళగట్టినట్టు వాళ్ళనుకోకూడదు. వాళ్ళంతట వాళ్ళే రావటం మగుకొనేలా చెయ్యాలి. తగిన మర్గం కోసం ఆమె తీవ్రంగానే ఆలోచించసాగింది. తగిన ఉపాయం తట్టేదాకా గత్యంతరం లేని కమల రోజూ కో రకం టిఫినుతో వాళ్ళను ఆదరిస్తునే ఉంది.

ఒక రోజు ఒకలా చేద్దామనిపించిం దామెకు.

ఆ రోజూ రోజూ లాగానే ఆఫీసాదిలాక ఆదినారాయణతోపాటు ఆతని కొలిగులు ముగ్గురూ వచ్చి వడ్డారు. డ్రాయింగు రూములో కూచోని కబుర్లు చెప్పుకుంటున్నారే గాని, చూపంతా ఎప్పటి మాదిరిగానే వంటింటి వేపు ఉంది. గిన్నెల నవ్వుళ్ళూ, పదార్థాల సువాసనలూ, స్టా నయ నయలూ, అట్ట పుల్ల టకటకలూ, గరిట గలాటా, కాఫీ కప్పుల గణగణలూ... రోజూ ఎంతో మధురంగా వినవచ్చే

ది. అవెక్కడికి పోయాయి చెప్పా అంటూ చూస్తున్నారు.

వాళ్ళలా మటల్లో పడి అరగంట గడిపే సినా వంటింటి నుండి అలికిడి గానీ, ఐటమ్ గానీ రాకపోయేనరికీ, 'ఈ వేళ కిక ఇంతే గామోసు' అనుకున్నారు. కనీసం కాఫీ చుక్కయినా రాకపో దా అని ఎదురు చూశారు. ఆదినారాయణ వాళ్ళ తొందర్ని గమనించాడు కాని, కమల ఎందువల్ల కామ్గా ఉందో బోధ వడలేదు. మొగమటంతో మెలికలు తిరిగిపోయాడు. ఇంకా ఆలశ్యం చేయడం బాగుండదని భార్యకు కేక వేశాడు.

ఆమె బెడ్రూంనుండి వస్తూ ద్వారం వద్ద అగిపోయింది. కర్లెను కదిలి కమల ఉనికిని తెలియజే సంది.

"డెక్కలో ఎలుకలు ఒకటి అల్లరి చేస్తున్నాయి. నీదే ఆలశ్యం, కమ్మా!" అన్నాడు ఆదినారాయణ.

ఆమె మానం వహించింది. క్షణం చూ సిన అతడు లోని కెళ్ళాడు.

"ఏమీ చెయ్యలేదా?" భార్యను అడిగినట్లు బయటికి వినిపించింది.

"అదేంటిలా అడుగుతున్నా రిప్పుడు? మర్చి పోయారా యేం? ఇకనుండి సాయింత్రం మజ్జి గన్నం తింటా నన్నారు గదా!" ఆమె మటలు అణుకువగా వినిపించాయి.

ముగ్గురికీ మూ ర్పొచ్చినంత వనయింది. ఒకరి ముఖాలోకరు చూసుకున్నారు.

ఆమె మళ్ళీ అంది- "కాఫీ కలుపుదామన్నా పొడి నిండుకుందని నిన్ననే చెప్పాను."

ఆదినారాయణకు ఆమెపై విపరీతమయిన కోప మొచ్చింది. హఠాత్తుగా తనను ఆక్యర్స్ పొజిషనులో పడే సినం దనుకున్నాడు. రెండ్రోజుల కిందట తెచ్చిన కాఫీపొడి అప్పుడే అయిపోవడమే మిటి? తను బుద్ధెరిగి మజ్జిగన్నం ముట్టుకోలేదే! భార్య ఉద్దేశం బాగానే బోధ వడిం దతనికీ. కాని, తనకు ముందు చెప్పకుండా ఇలా చెయ్యడం ఏం

బాగులేదనుకున్నాడు. కొలిగులే మనుకుంటారో నన్న మొగమటంతో మెలికలు తిరిగిపోయాడు.

ఆమె నేమీ అనలేక తిరిగి డ్రాయింగు రూమ్ కొచ్చి విచారిస్తూ కూచున్నాడు ఆదినారాయణ. ఆపై ఎవరూ ఏమీ మట్లాడలేక పోయారు.

కొన్ని క్షణాలు రాజ్యమేలిన నిశ్శబ్దాన్ని భంగప రుస్తూ కూర్చున్నవాడల్లా అన్నాడు గోవిందరావు: "నా కీ వేళ కాస్త వనుందేయ్. మామూ డే పిల్లకు మందులు కొనాలి. ఇక నే వెళ్ళా లనుకుంటున్నాను."

గోవిందరావుతో పాటూ గుర్నాధమూ లేచి నిల బడ్డారు. "నేనూ కూచో లేనో యింకా. మటల్లో పడి మర్చి పోయాను. పిల్లవాడి పాల డబ్బా కోసం వ్రయత్నించాలి" అంటూ.

వాళ్ళిద్దర్ని చూ సిన మరెందుకని ఆంజనేయు లూ బయల్దేరుతూ అన్నాడు- "అవునట ఆఫీసుకి బయల్దేరి నప్పుడే ఇంటి వద్ద మల్లెపూలు తెమ్మని చెప్పారు. బజారు కెళ్ళక తప్పదు."

ఆతిధ్య మివ్వనంత మాత్రాన అర్జంటు వను లున్నాయంటూ లేచి వెళ్ళిపోతున్న మిత్రులను చూ సిన లోలోపల నవ్వుకున్నాడు ఆదినారాయణ. రోజూ గంటల తరబడి కబుర్లు చెప్పే కొలిగులకు హఠాత్తుగానూ, అదీ అందరరికీ ఒకేసారిగానూ అర్జంటు వనులు ఎందువల్ల వడ్డయ్యాయి స్పష్ట మయిం దతనికీ. దీంతో భార్యపై కలిగిన కోప మూ చప్పున చల్లారి పోయింది.

మనసులోని బాధను కప్పుకంటూ, లేచి నిలబ డ్డ సే హితులతో అన్నాడు ఆదినారాయణ: "న రే అయితే... రేపు ఆఫీసులో కలుద్దాం!"

వాళ్ళను సాగనంపుతూ నందు మలుపు వరకు వెళ్ళి తిరిగి వచ్చిన ఆదినారాయణకు, ప్లేటు నిండా అరటి బజ్జీలతో భర్త కళ్ళ లోకి బితుగ్గా చూస్తూ నడవ గదిలోనే ఎదురయింది కమల.

అతడు ప్లేటు నందుకుంటూ చిరునవ్వు నవ్వా డు.